

PARTER

Kärande

Ekerö kommun, 212000-0050
Box 205
178 23 Ekerö

Ombud: Mattias Nordell
WSP Sverige AB
Dragarbrunnsgatan 41A
753 20 Uppsala

Svarande

Bonava Sverige AB, 556726-4121
Box 12064
102 22 Stockholm

Ombud: Fredrik Andersson och bolagsjurist Hanna Svensson
Bonava Sverige AB
Lindhagensgatan 72
112 18 Stockholm

SAKEN

Ansökan om avveckling av Stockby dikningsförening av år 1923 i Stenhamra i Ekerö kommun

---

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen godkänner enligt 7 kap. 18 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet överenskommelsen att markavvattningsföretaget Stockby dikningsförening av år 1923 ska upphöra. Markavvattningsföretaget är därmed upplöst.

Mark- och miljödomstolen ger tillstånd till utrivning av de i företaget ingående vattenanläggningar som inte längre finns kvar.

YRKANDEN M.M.

Ekerö kommun (kommunen) har yrkat att mark- och miljödomstolen ska besluta

- om avveckling av markavvattningsföretaget/samfälligheten Stockby dikningsföretag av år 1923 i Stenhamra, Ekerö kommun,
- om formell utrivning av de i företaget ingående vattenanläggningar som inte längre finns kvar, och
- att framtida underhållsansvar för kvarvarande vattenanläggningar utanför kommunala verksamhetsområdet för dagvatten ska tillfalla kommunen.

Bonava Sverige AB (Bonava) har medgett yrkandena.

UTVECKLING AV TALAN

Kommunen har till stöd för sin talan anfört följande.

Bakgrund

Enligt översiktsplanen ska Stenhamra utvecklas till en attraktiv småstad med urbana rum, bostäder, arbetsplatser, service och centrumbebyggelse. Inom tätorten finns bl.a. Stockby dikningsföretag av år 1923 (*dikningsföretaget*) som berörs av arbetet med flera nya detaljplaner. Inför kommande exploatering behöver därför dikningsföretaget avvecklas. Dikningsföretaget bildades ursprungligen för att förbättra torrläggningen av redan odlade marker. Dikningsföretaget bestod vid bildandet av ett huvudavlopp i form av ett öppet dike. Sedan dikningsföretagets tillkomst har bebyggelsen i området ökat kraftigt. Båtnadsområdet har nästan helt exploaterats genom utbyggnad av tre detaljplaner och någon brukad åkermark förekommer inte inom området. Utöver den redan gjorda exploateringen av båtnadsområdet kommer dikningsföretaget beröras av ytterligare två detaljplaner. Det ingående diket i dikningsföretaget har ersatts av andra diken och dagvattensystem förutom en kort sträcka vid nuvarande fotbollsplan. Båtnadsområdet omfattas till ca $\frac{3}{4}$ -delar av kommunalt verksamhetsområde för vatten, dagvatten och spillvatten där Ekerövatten AB, som ägs av Roslagsvatten AB, är formell VA-huvudman (*VA-huvudmannen*). Eftersom dikningsföretaget saknar relevans behöver det avvecklas så att framtida utveckling av Stenhamra inte försvåras.

Aktuella deltagare

Det finns ingen känd styrelse i dikningsföretaget och handlingar från omprövning eller omräkning av andelstal har inte påträffats. Senast gällande kostnadsfördelningslängd och lista över deltagande fastigheter är de ursprungliga från 1923. Dikningsföretaget bestod ursprungligen av tre deltagande fastigheter: Stockby 4:41, 3:13 och 3:2. De två förstnämnda existerar än i dag även om 4:41 inte omfattar båtnadsmark. Det är 4:41 och 3:13 som är att betrakta som nuvarande deltagare. Från 3:2 avskildes mark, bl.a. en del av båtnadsmarken, i olika omgångar till bl.a. den kommunala fastigheten 1:298. Fastigheten 3:2 avregistrerades 1980 och kvarvarande mark uppgick i 1:298 vilket innebär att 1:298 kan betraktas som en av de ursprungliga deltagarna i dikningsföretaget. Övriga fastigheter inom båtnadsområdet omfattas av det kommunala verksamhetsområdet för dagvatten. Det finns 32 fastigheter inom båtnadsområdet i dag men det är endast Stockby 3:13 och 1:298 som omfattar båtnadsområde som inte ligger inom det kommunala verksamhetsområdet för dagvatten. Fastigheten Stockby 4:41 omfattar inte längre båtnadsmark och ligger inte heller inom verksamhetsområde för dagvatten. Eftersom verksamhetsområdet för dagvatten inte till fullo omfattar någon fastighet som bör räknas som en av de nuvarande deltagarna i dikningsföretaget, är inte VA-huvudmannen en av de nuvarande deltagarna. De enda fastigheter som bör räknas som nuvarande deltagare i dikningsföretaget är därmed Stockby 3:13 och 4:41 som ägs av Bonava, samt 1:298 som ägs av kommunen.

Det finns ett flertal gemensamhetsanläggningar och servitut inom båtnadsområdet men någon påverkan på rättigheter och rättighetshavare kan knappast komma i fråga på grund av avvecklingen av dikningsföretaget eftersom det sedan länge spelat ut sin roll i och med att alla ursprungliga vattenanläggningar så när som på 50 meter dike, redan försvunnit och ersatts av andra diken och dagvattensystem. Yttrande från VA-huvudmannen har hämtats in och VA-huvudmannen har även varit delaktig i arbetet med framtagandet av ansökan och har inget att erinra mot avvecklingen. Några andra markavvattningsföretag som sammanfaller med dikningsföretaget har inte påträffats.

Rådighet

Kommunen har som ägare av 1:298 rådighet för att ansöka om avveckling av företaget.

Ansvar och överenskommelse

Förutom en dikessträcka om ca 50 meter öster om fotbollsplanen förefaller alla ursprungliga vattenanläggningar i dikesföretaget vara borttagna eller ersatta av andra diken och kommunala dagvattensystem. Den kvarvarande dikessträckan ligger inom 1:298 där kommunen ansvarar för underhållet vilket också formellt föreslås övertas av kommunen. Om det finns kvar andra anläggningar ansvarar redan VA-huvudmannen för hanteringen av dagvattnet inom det kommunala verksamhetsområdet för dagvatten. Nuvarande deltagare är överens om att dikningsföretaget bör avvecklas vilket framgår av en överenskommelse mellan dem i vilken även framgår underhållsansvar för kvarvarande anläggningar.

Utrivning

Den formella utrivningen avser av alla anläggningar i dikningsföretaget förutom en kort sträcka öster om fotbollsplanen, sektion 5 + 25 meter till 5 + 75 meter enligt dikningsföretagets sektionsindelning (ca 50 meter) där det ursprungliga diket fortfarande finns kvar.

Bonava har anfört följande. Bonava har tidigare undertecknat en överenskommelse om avveckling av företaget. Bonava står fast vid överenskommelsen, har inget ytterligare att tillägga och samtycker till att målet avgörs utan huvudförhandling.

DOMSKÄL

Handläggning

Mark- och miljödomstolen har avgjort målet utan huvudförhandling, i sammansättningen ordföranden och ett tekniskt råd. Parterna har slutfört sin talan.

Mark- och miljödomstolens bedömning

Deltagande fastigheter inom markavvattningsföretagets båtnadsområde har träffat en överenskommelse om att markavvattningsföretaget ska avvecklas och hur ansvaret för framtida underhåll av vattenanläggningarna ska fördelas på berörda parter. Det har inte framkommit något skäl för att domstolen inte ska godkänna överenskommelsen.

Av företagets ursprungliga anläggningar kvarstår endast en sträcka om 50 meter. Övriga vattenanläggningar har ersatts av andra diken och dagvattensystem. Då avvattningen av båtnadsområdet säkerställs av nya vattenavledningssystem samt att VA-huvudmannen inte har motsatt sig föreslagen utrivning har det inte framkommit något skäl för att domstolen inte ska meddela tillstånd till utrivningen av de tidigare vattenanläggningarna inom markavvattningsföretaget.

Kommunens yrkande om att domstolen ska godkänna överenskommelsen om avveckling av företaget och besluta om utrivning av anläggningar inom markavvattningsföretaget ska därmed bifallas. Framtida underhållsansvar för kvarvarande vattenanläggningar utanför kommunalt verksamhetsområde för dagvatten som ligger på kommunens mark åligger kommunen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (MMD-01)

Överklagande senast den 29 september 2023.

Monica Daoson

Christina Odén

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Monica Daoson, ordförande, och tekniska rådet Christina Odén.

Hur man överklagar

Dom i mark- och miljödomstol som första instans

MMD-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.